

जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक निविदा-०८१२/(४२०/२०१२)/मोप्र-१

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : ११ ऑक्टोबर, २०१२

संदर्भ:- शासन परिपत्रक क्रमांक सुप्रमा/०४११/(२६२/२०११)/मोप्र-१, दिनांक १०.८.२०११

प्रस्तावना -

जलसंपदा विभागांतर्गत विविध कामे कंत्राट पध्दतीने हाती घेण्यात येतात. या करिता प्रामुख्याने महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियमावलीतील परि. क्र. १९२ अंतर्गत नमूद केलेल्या ब-१/ब-२ या अनुसूचित करारनाम्याचा (Schedule Contracts) वापर करण्यात येतो. सदर करारनाम्यातील परिमाणातील विचलनाविषयी (Quantity Variation) शर्त क्र. ३७ (ब-२ करारनामा)/शर्त क्र. ३८ (ब-१ करारनामा) अंतर्गत सविस्तर मार्दर्शक सूचना /तरतूदी विषद करण्यात आल्या आहेत. कंत्राटामध्ये काही बाबींच्या परिमाणात विविध कारणांमुळे वाढ होऊन सदर शर्त क्र. ३७/३८ च्या तरतूदीचा वापर केल्यामुळे त्या निविदेवरील खर्चात वाढ होत असल्याचे सर्वसाधारणपणे निदर्शनास आले आहे. या विषयी महालेखापाल यांचेकडून लेखा तपासणी दरम्यान काही प्रकरणात आक्षेप घेण्यात आले आहेत. सविस्तर सर्वेक्षण, अन्वेषण व संकल्पना-अभावी तयार केलेल्या अंदाजपत्रकांवर आधारित निविदा मागवून अभिकरण निश्चिती करून काम सुरू केल्याने स्वीकृत निविदेतील विविध बाबींच्या परिमाणात बदल/विचलन झाल्याने निविदा शर्त क्र. ३७/३८ चा वापर करण्यात येत असल्याचे प्रामुख्याने दिसून येते. शासनाने या संदर्भात वेळोवेळी विविध परिपत्रके/शासन निर्णय याद्वारे मार्गदर्शक सूचना जारी केल्या आहेत. विशेषतः दि. १०/८/२०११ रोजीच्या शासन परिपत्रकाद्वारे प्रशासकीय मान्यतेसाठी अंदाजपत्रक तयार करण्यापूर्वी सविस्तर सर्वेक्षण, अन्वेषण व संकल्पन पूर्ण करणे बंधनकारक केले आहे. त्यामुळे अंदाजपत्रकातील बाबींच्या परिमाणात नंतर काही अपवादात्मक परिस्थिती वगळता बदल होणे अपेक्षित नाही. यादृष्टीने उक्त शर्त क्र. ३७/३८ च्या वापरावर आपोआपच मर्यादा येणे अपेक्षित आहे. या अनुषंगाने काही निर्बंध लागू करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. आता या संदर्भात खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना प्रसृत करण्यात येत आहेत.

परिपत्रक -

१. अनुसूचित कंत्राटामधील शर्त क्रमांक ३७/३८ च्या वापराबाबत मार्गदर्शक सूचना-

१.१ शर्त क्र. ३७/३८ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे प्राधिकृत अभियंत्याने (Engineer in charge) कंत्राटदारास लेखी स्वरूपात कळविल्यानंतरच अनुज्ञेय परिमाणापेक्षा जास्त (म्हणजेच निविदेतील बाबींसाठी परिमाणाच्या २५ टक्के पेक्षा जास्त) परिमाणाचे काम कंत्राटदार करू शकतो. त्यामुळे खालील अपवादात्मक बाबी वगळता, अनुज्ञेय परिमाणापेक्षा वाढीव परिमाणाचे काम करण्यास कंत्राटदारास सूचना देण्यात येऊ नयेत व असे वाढीव काम करू नये.

अपवादात्मक बाबी - माती धरणाच्या जलरोधक खंदकाचे माती काम (खोदकाम व पश्चभरण), गुरुत्वीय प्रकारातील धरणाच्या (Gravity dams) पायाचे खोदकाम व संधानक, त्या अनुषंगाने करावयाचे बांधकाम, बोगदे (tunnels)/ भुयारे (Underground caverns) यांच्याकरिता करावयाच्या आधारसंरचनेचे (cavern support system) काम, कालव्यावरील विविध बांधकामासाठी पायाचे खोदकाम व संधानक, धरणातील विमोचकाच्या आदान संरचनेसाठी (Intake structure/well) खोदकाम व संधानक, विंथन विवरे, धरण पायातील व धरण बांधकामातील ग्रावण (grouting).

वरील अपवादात्मक परिस्थितीत वाढीव काम उद्भवल्यास ते करण्यासाठी कंत्राटदारास लेखी परवानगी देण्यापूर्वी/लेखी कळविण्यापूर्वी प्रकल्पाचे कार्यकारी अभियंता, अधीक्षक अभियंता व त्या प्रदेशातील अन्य एक अधीक्षक अभियंता यांच्या समितीकडून तांत्रिक तपासणी करून संबंधित मुख्य अभियंत्यांकडून पूर्व मान्यता प्राप्त करून घेणे बंधनकारक राहील.

१.२ उक्त अपवादात्मक कामे वगळता अन्य प्रकरणी कंत्राटातील शर्त ३७/३८ नुसार अनुज्ञेय परिमाणापेक्षा जास्त काम करणे क्रमप्राप्त असल्यास ते प्रगतीपथावरील कंत्राटांतर्गत न करता त्यासाठी प्रचलित नियमाच्या चौकटीत राहून स्पर्धात्मक निविदा मागवून, विधिवत अभिकरण निश्चिती करून अशा अभिकरणामार्फत करण्यात यावे.

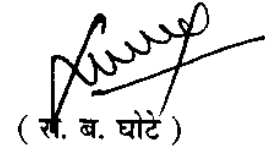
१.३ निविदा करारनाम्यात विषद केलेल्या कामाच्या व्याप्तीबाहेरील कोणतेही काम सदर शर्त क्र. ३७/३८ च्या अंतर्गत करण्यात येऊ नये.

१.४ वरील परिच्छेद क्र. १ मधील अपवादात्मक परिस्थिती वगळता निविदा किंमत कोणत्याही परिस्थितीमध्ये १० टक्के पेक्षा (भाववाढ वगळून) जास्त वाढणार नाही तसेच निविदेतील प्रत्येक स्वतंत्र बाबीसाठी अनुज्ञेय परिमाणा पेक्षा जास्त वाढ होणार नाही याची काटेकोरपणे दक्षता घ्यावी.

वरील सूचना, प्रस्तावनेत नमूद केल्यानुसार दि. १०/८/२०११ नंतर स्वीकृत केलेल्या निविदांना लागू राहतील.

सदर परिपत्रक शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१२१०११७१७११३१२७ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स. ब. घाटे)

मुख्य अभियंता (द व प्र) व सह सचिव

प्रत,

महालेखापाल १/२, (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
खाजगी सचिव, मा.मंत्री, (कृ.खो.पा.म.वगळून) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
खाजगी सचिव, मा.मंत्री, (कृ.खो.पा.म.) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
खाजगी सचिव, मा.मंत्री, (खारभूमी) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
खाजगी सचिव, मा.राज्यमंत्री, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
खाजगी सचिव, मा.राज्यमंत्री, लाभक्षेत्र विकास, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
खाजगी सचिव, मा.राज्यमंत्री, खारभूमी जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मा.विधान सभा / विधान परिषद सदस्य, सर्व
स्वीय सहायक, प्रधान सचिव (जसं), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
स्वीय सहायक, सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
स्वीय सहायक, मुख्य अभियंता (द व प्र) व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
स्वीय सहायक, मुख्य अभियंता (जसं) व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
स्वीय सहायक, मुख्य अभियंता (कृपातंल) व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
स्वीय सहायक, मुख्य अभियंता (पा) व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सर्व तांत्रिक उप सचिव / अवर सचिव / उप अभियंता, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रत, आवश्यक कार्यवाहीसाठी

कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्ण खोरे विकास महामंडळ, पुणे
कार्यकारी संचालक, कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे
कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव
कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद
कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर
महासंचालक, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था, नाशिक
महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था, औरंगाबाद
जलसंपदा विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व मुख्य अभियंता
मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) विभाग, येरवडा, पुणे
जलसंपदा विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व अधीक्षक अभियंता
जलसंपदा विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यकारी अभियंता
मोप्र-१ कार्यासन संग्रहाथ